

Diunvuija Ku dituku dia
Dipungila Dipia-dapia

2 KOLINTO

Table des matières

2 Kolinto 1. 1-11.....	239
2 Kolinto 1. 12-24.....	240
2 Kolinto 2. 1-17.....	241
2 Kolinto 3. 1-18.....	242
2 Kolinto 4. 1-15.....	243
2 Kolinto 4. 16-18 ; 5. 1-10	244
2 Kolinto 5. 11-21.....	245
2 Kolinto 6. 1-18 ; 7. 1.....	246
2 Kolinto 7. 2-12.....	247
2 Kolinto 7. 13-16 ; 8. 1-8	248
2 Kolinto 8. 9-24.....	249
2 Kolinto 9. 1-15.....	250
2 Kolinto 10. 1-18.....	251
2 Kolinto 11. 1-15.....	252
2 Kolinto 11. 16-33.....	253
2 Kolinto 12. 1-10.....	254
2 Kolinto 12. 11-21.....	255
2 Kolinto 13. 1-13.....	256

2 Kolinto 1. 1-11

Mukanda wende wakumudilu, Paulo kakaufundila bena Kolinto bu musaminyanganyi anyi bu mulumbuluishi udi kayi ne dinanga nansha. Yeye nkayende wakanyingalala bikole ku lumu luakapetaye bualu bua nsangilu eu. Bu muakamuluilalu mu tshikondo tshiakadiye muikale mu dikenga ditambe bukole mu musoko eu wa Efeso, muakadi baluishi ba bungi (mv. 8 ; 1 Kol. 16. 9). Kutangila ntatu ya mushindu eu, idi muakuikala ne kipatshila ka kueyemena, bualu bua idi ne bipeta bibidi binene ne bimpe. Tshia kumudilu idi (ntatu) yumusha kudi muena kuitabusha yonso, kudieyemene kuonso kuandi (mv. 9). Tshibidi idi itamba kumunvuija ngasa muvulangane wa Mukelenge. Bungi **bua ntatu** buakabuluila mupostolo wa mushinga, bunene bua **busambi** (mv. 5).

Busambi buonso budi anu kudi muntu pa nkayende, budi buambuluisha muntu udi mupitshilemu bua kubuela pende mu ntatu ya bakuabu ne kubalesha luse. Kupitshila ku diteta mu busambi bua Mukelenge, kudi kuvuisha muntu mukumbane bua kukuatshisha badi pabu bakuluka mu ntatu, ne kulombola mpala yabu mitangila kudi « Nzambi Tatu wa Mukelenge wetu Yesu Kilisto, Tatu wa luse ne Nzambi wa busambi buonso » (mv. 3).

2 Kolinto 1. 12-24

Kabiakadi mu tshibidilu tshia Paulo bua kuamba **eyo** pa muaba wa **nansha** (mv. 17). Bena Kolinto bakadi ne bua kumueyemena : Kakadi ne ngelelu mubi wa meshi nansha, wakadi ulesha bulela ebu mu malu onso andi akadiye wenza ne mu mapangadika akadiye wangata mu nsombelu wandi pakadiye ubambilila lumu luimpe ludi kaluyi lunyanguke (tangil. Shap. 2. 17 ne shap. 4. 2 ndekelu). Malu aa adi ne mushinga bunene munyi ! Bikala muana wa Nzambi upanga bulelela mu nsombelu, udi ubuesha badi bamutangila mu mpata ya Dî didiye mumanyishi wa patupu. Paulo, ku luende luseke wakadi ulesha buakane butambe kupuangana, bikalabi mu nsobelu wende ne bantu ba pa buloba anyi kudi bena kilisto bakuabu (mv. 12). Kakadi nunku mutumibue wa eu udi « Amen mumanyishi wa **lulamatu ne wa bushuwa** », Muena bionso, walua kukumbana milayi yonso ya Nzambi kukumbana anyi ? (mv. 20 ; Buak. 3. 14).

Mvesa 21, 22 idi ituvuluisha mmuenenu isatu ya kupa kua **Nyuma Muimpe** :

- Kudiye Nzambi wakatuela manyi pa mutu, mbuena kuamba ne wakatuteka ku luseke bua kuikala bua bualu buandi ne kutuvuisha bakumbane bua tubuele mu meshi andi.
- Wakatupa **tshimanyishilu**, mbuena kuamba ne basungudibue bua tuikale bantu bandi,
- Ku ndekelu bu **tshieya** wakatupesha bua kuangata bintu bietu bionso bia mu diulu, ne utupesha musangu mumue bumanyishi bua **dituisha ne mushindu wa kubilabula** « mu mitshima yetu », patutshienaa apa pa buloba.

2 Kolinto 2. 1-17

Mupostolo wakashanguluka bua kuya mu Kolinto, bua kupesha mukanda wende wa kumudilu tshikondo tshia kukuatau mudimu. Butumbi kudi Nzambi, mudimu wa kondo ka mutshima wakadi ukebibua wakamueneka, nansha mu **Nsangilu**, ne kudi **muntu** wakumushabu mu nkatshi muabu muabu. Kadi katataka, bena Kolinto bakadi ku mpala kua bualu bukuabu bua njiwu : ebu bua kupua muoyo ngasa kudi muntu wakumana kunyิงalala bua bubi buandi buakenzaye. Dilengulula kayi dibi dia kusamina, bakamana kubuela mu mutshima mukole kauyi ne dinanga. Satana udi anu mudilongolole bua kutubuesha mu bualu bubi anyi mu bukuabu. **Mishindu yende idi ya bungi** bua kukumbaja **meshi ende adi kâyi mua kushintulula** : Kushipa bumanyishi buakamanyisha Kilisto, ne kulama bantu mu bukokeshi buandi. Udi udiambuluisha nansha ne mineku ku bualu buandi – mitambe bungi – bua bantu kabamanyi meshi andi mabi. Tuikale badimuke ku budimu buonso nansha bukese budi Satana mua kulua n'abo kutudi ne ku bukukoshi buandi.

Mupostolo mu kanyinganyinga bua bena Kolinto, wakumuka mu muaba wa mudimu muimpe bua kuya kusambakana ne Tito, wakadi umutuadila ngumu yabu. Kadi Paulo udi musambibue pa kuela meshi ne miaba yonso yakadiye uya, wakadi utangalasha « dipembu dimpe dia Kilisto ». Mupuya muimpe eu udi unvuika bua buonso badi batumanye anyi ? Ne nangananga udi unvuika **bua Nzambi** anyi ?

2 Kolinto 3. 1-18

Bantu bakadi balumbuluisha dîsha dia mupostolo Paulo bilondeshele luendu lua bena mu Kolinto. Buobu aba bakadi mukanda wandi udi ne muoyo wa bumanyishi, anyi nangananga wa **Kilisto**, ye ye udi dina diandi difundibue kale mu mitshima yabu. Bena kilisto bonso badi mikanda ya **Kilisto** idi Nzambi **mutumine** badi kabayi babala mukanda wa Nzambi bua bikale ku mesu kuabu ne **lumuluimpe** mu bienzedi. Kadi bualu bua kanyinganyinga budi ne, mikanda yonso ei idi ikuata manyanu, mikuabu idi ne maleta adi kâyi mua kubadibua bimpe, pa mutu pa kumanyibua ne kubadibua kudi buonso (mv. 2).

Tutabale bikole bua kakuikadi **pa mpala yetu ne tshilulu nansha tshimue** tshidi tshibuikila dikenka dietu dia buena kilisto : tshilulu tshia majinga, tshia lukuka lua kudiangatshila bintu, anyi lua malu a pa buloba... Kadi diambedi kakuikadi **tshilulu nansha tshimue tshikudika mu mitshima yetu** (mv. 15 : bu tshileshelu kuondo kabi ka mutshima) bua kuakidila bukenke butudi ne bua kuangata kudi ye ye udi dinanga ne munya. Wewe mubuikile mutshi munene muishi mua ntenta anyi mua lumuenu ; udi ufua. Kadi uteke bimpe mu butoke bua munya ne mu nvula, neumone mushindu udiwu udiunda mu bikondo bionso bua kukuamau mamuma audi windila. Bidi muomumue ne mitshima yetu. Bikalayi milamibue pabuipi ne Kilisto, kudi kuenzeka nkayaku mudimu wa kudiunda (kadi utudi katuyi tumona), didiundiadiunda, ku difuana ngikadilu wa bupuangane wa Yeye utudi tutangila mu Dîyi diandi (mv. 18).

2 Kolinto 4. 1-15

Anu bikalalu lujadika bimpe mu munya, ludimuenu ludi mua kukenkesha ditumba didi ne midima. Bualu bua Paulo wakadi utangila butumbi bua Mukelenge (shap. 3. 18), ke bua tshinyi wakadi ukenkeshela ne lulamatu luonso bantu bakadi bamunyunguluke, bukenke buonso buakadiye wangata. Eyo, ntshintu kayi mene tshiakadi tshimukenkela, tshiakadiye umuenesha kudi bakuabu ? « Butumbi bua Nzambi pa mpala pa Yesu Kilisto » (mv. 6). Kumanya kua **Kilisto** mu butumbi, kuakadi **bubanshi** kayi ku mpala kua Paulo ! Yeye wakadi anu tshivuadi tshiakadi tshilame bubanshi ebu. Tshivuadi tshitekete tshia dima, katshiyi ne mushinga nkayatshi. Bualu bua, bu tshiamua tshia mudimu tshia Nzambi, tshiakadi mua kudimuenesha ku ngikadilu ya bu muntu, tshiakadi mua kukoka ntema ya bantu kuditshi, pa mutu pa kuyilombola ku bubanshi buakaditshi ne bua kumanyisha.

Basumbishi ba Bilenga, badi bajingulula ne, kulengela kua mushete wa bilenga kudi kuya ku dibengesha kutangila tshilenga tshia mabue a mushinga mukole tshidi tshikanyila munda muau. Batu batamba kupanyina bilenga biabu pa tshilulu tshipuekele, ne tshifike. Nunku, Paulo bu tshivuadi, wakadi mu ntantu, wakadi ulubakana mu meshi, wakadi mukengeshibue, ne mukumibue mikumu... bionso ebi anu bua **Bubanshi** : muoyo wa Yesu wakadi munda muandi, utambe kumueneshibua (mv. 10). Ntatu kudi muena kuitabusha yonso, idi yambuluisha bua kumusha kudiye dibalakana dia buimpe bua mubidi wandi, bua tshikuabu tshidi munda muende, tshidiye muikale anu bu tshitekelu tshia muinda, tshitambe kutema.

2 Kolinto 4. 16-18 ; 5. 1-10

Tudi ne mishindu ya bungi ya kudienzesha bua kukuba ne kudiundisha « muntu wetu wa pambelu » (mv. 16). Ha ! bu bikale ne tuakadi mua kuenzala kabidi « muntu wetu wa **munda** » mushindu eu ! Tshiakadi **tshifukulula** muoyo wa mupostolo, tshiakadi **bujitu bua butumbi bua tshiendelele**, buakadi kabuyi mua kuidikishibua ne makenga akadiye upitshila. Muikale wenda « **ku ditabusha**, ke mbua bintu bidi bimueneka ku mesu » (vn. 7), mesu a mutshima wende matangile ku bintu bidi kabiyi bimueneka, **kadi bikale bia tshiendelele**, wakadi ne ka-diosha anyi ubilabuila ku tshireya tshia Nyuma (mv. 5). Ke bualu kayi kakadi upungila nansha (shap. 4. 1-16).

Ditshina ne lukunukunu kayi biakadi muakuikala kutudi ku meshi a **tshilumbuluidi tshia Kilisto** ! Katuakupitaku bua kulumbulushibua, lupandu luetu lumane kujadikibua. Kadi, bu mukaba wa bindidimbi, nsombelu wetu yonso wa pa buloba neamueneke ubulula **malu etu onso** atuakenza « nansha mimpe, nansha mabi » ne, netuangate difutu, anyi netudijimije. Pa dib'adi kabidi Mukelenge nealeshemu mushindu kayi **ngasa wende**, wakamanya mua kuangata dibalakana tō ne mu malu mabi etu. Musongi wa mpingu, wakamana kulongolola mundidimbi wakadi munyanguke, bua kupesha mudimu wende mupia-mupia mushinga, udi uteka ku luseke lua kumudilu, photo muimpe wa mudimu wandi wa ndekelu. Patuikala katuyi tunvua bikese bujitu bua bubi, katuena tumona bunene bua **ngasa** udi utubuikidila ne udi utulama. Tshilumbuluidi tshia Kilisto netshitambe kutupesha bunene buonso.

2 Kolinto 5. 11-21

Paulo wakadi ujinga **ne lukunukunu** butumbi bua mu diulu (mv. 2), kadi mu dindila wakadi udienzeja ne **lukunukunu lumue elu** bua kuikala muakane ku mpala kua Mukelenge (mv. 9). Kayi ne bualu bua kusokoka ne kudi Nzambi, ne kudi bantu (mv. 11), kakadi ne muoyo bua bualu **buandi nkayandi**, ku mubidi ne ku anyima, wakadi mupika wa Kilisto mufue ne mubike bua bualu buandi (mv. 15). Kutangila Mukelenge wakamubikila – bu mushhindu udi mupikudibue yonso – ku mudimu mutambe bunene : eu wa kuikala bu **munyampala** wa Nzambi mutambe bunene bua kupesha bantu ba pa buloba dilegejibua Diandi (dia Nzambi). Bua tuetu kukumbasha mudimu eu ne kutuisha bantu, tubingila tubidi tuakadi tuenzesha mupostolo munene : bunene bua **tshilumbuluidi** : wakadi mumanye mushhindu kayi udi Nzambi ne bua kutshinyibua (mv. 11) ; ne dinanga dia Kilisto bua misuka, dinanga didi, bikaladi kadî kudi mutangadiki nansha muimpe munyi, udi anu bu tshiamu thia mitaku tshidibu bakumakasha (mv. 14 ; 1 Kol. 13. 1).

Tshiena bualu tshia kulengeshisha kabidi tshidi tshinyi ? Kilisto Muntu umuepele udi kayi bubi **wakabadibua** pa mutshi mutshiamakane bua kuushimisha, kushimisha ne **bubi mene**. Nunku mu ngasa Nzambi wakashimisha bubi buakatutapulula nandi (mv. 21). « Malu makukulu akuya » Nzambi kena ualongolola nansha. Kaena akumbana bua bualu buandi nansha. Udi usanka bua kuenza « Malu onso mapiamapia ». « Bikala muntu mu Kilisto, yeye udi tshifukibua tshipiatshiapia » (mv. 17).

2 Kolinto 6. 1-18 ; 7. 1

« **Ditantamana dia bungi** » ke tshidi tshikumbanyina muena mudimu wa Nzambi yonso (mbuene kuamba ne muena kuitabusha yonso : mv. 4 ; shap. 12. 12). Mutambe miyuki yonso buimpe, mushindu wakadi Paulo utantamena makenga ne ntatu, wakadi ulesha mushinga wa lumu luimpe luandi. Wakadi ukenga bua tshintu tshiakadi tshikumbanyina dikenga.

Muntu kayi wa pa buende bu muena kilisto ! Udi ne nseke ibidi. **Ku mpala kua ba pa buloba**, udi umueneka ne bundu, bu mupambuishi wa bantu, bu muntu udibu kabayi bamanye... munyingalashibue, mutekete, kayi ne tshintu. Kadi udi mushindu kayi **ku mpala kua Nzambi** ? : muena mei malelela, mumanyibue bimpe, muikale ne muoyo, muikale ne disanka misangu yonso, ku ndekelu, **muikala ne bionso** ! (mv. 8-10). Ke ngikadilu wende wa bulelela.

Misengelelu idi ilonda idi mua kuikala milulame ne mikole. Kadi idi ifumina ku mutshima **munene** wa mupostolo (mv. 11). Muaku wa ditapuluka udi ututekesha, kutangila tshidi tshiamba **bu nsantu**, tshidi tshiamba ditapuluka bua Nzambi (Lew. 20. 26). Kushikisha bualu bumue, nangananga nkubanga kukumbasha bukuabu (shap. 7. 1). Kutapuluka ne bantu **ba pa buloba**... ne mv. 14, 15 kayena yakula anu mu dijinga dia bualu bua dibaka dia ne bantu ba pa buloba. Kutapuluka ne **bukua ntendelelu** (mv. 16-18) ; kudi kufila dishintuluka dinene : dimanya dia kuikala kua Mukelenge Yesu « mu nkatschi » mua bantu bandi ne malanda mashemakane ne Nzambi Tatu. Ku ndekelu, ditapuluka ne **bubi** mu mishindu yabu yonso (shap. 7. 1).

2 Kolinto 7. 2-12

Dinanga dia Kilisto, diakadi dienzesha Paulo bua bena mu Kolinto (shap. 5. 14). Dinanga edi diakadi dilelela ne dinene pakadiye ubafundila mukanda wende mukole wa ku mudilu. Kadi mpidieu, mutshima wende udi munene. Udi mua kuakula ne kudilekelela kuonso. Bana betu badi batusamina ne batudimusha ne mei makole, mbobo badi batamba kutunanga. Mukelenge udi wambila ekelesia mukuabu ne : « meme ndi mbela ne ndi nkengesha bungi bua bandi munange » (Buak. 3. 19).

Nsangilu wa kaba kamue wakamana kulumbuluisha bubi buakadi munkatshi muandi ; ne wakalesha nunku buakane ne bulongame biandi (mv. 11) : bikalaye wakalengulula bubi bunene munkatshi muandi, biakadi anu ku dipanga kumanya ne ku ditanasha. Nansha bualu budi nunku, bena Kolinto kabakadi mua kupanga mua kudipuekesha ne kunyิงalala bua ngikadilu wabu wakafikisha bubi bua mushindu eu kumueneka munkatshi muabu ne bakanyingalala ne kanyinganyinga **ka Nzambi**.

Mv. 10 udi utulesha ne kanyinganyinga ka patupu, bundu, kanyinganyinga kakole... kabiena **dikudimuna dia mutshima**. Kukudimuna kua mutshima kudi ne bualu bua tuetu kuteka pa malu mabi etu, tshilumbuluidi tshimue tshia Nzambi, kutonda ne kulekela bualu bubi, nanshi bikalabi bua malu mabi atuakenza ku mpala nansha kunyima kua dikudimuna dietu dia mutshima (Nsumuinu 28. 13). Dikudimuna dia mutshima edi, didi tshipeta tshia kumudilu tshia ditabusha. Ne pashishe, didi dikuama « mamuma adi alesha dikudimuna dia mutshima » bu muakadi Yone Mubatiji wambila bantu bakadi balua ku dibatiza diandi (Luka 3. 8).

2 Kolinto 7. 13-16 ; 8. 1-8

Ditumikila dia bena ku Kolinto, diakavudisha **disanka** ne **dinanga** kudi Tito, ne nunku misangu ibidi diakasankisha ne kukankamasha Paulo nkayende (shap. 7. 13, 15). Kadi bakatshidi kule bua kuikala ne lukunukunu bua bansanto ba mu Makedonia (shap 8).

Bansato ba mu Makedonia aba, kabakafila anu tshitupa kampanda tshia bintu biabu biakadibu nabi anyi tshitupa tshia tshikondo tshiabu, kadi bakadifila **nkayabu** kabidi. Kabakindila ku ndekelu kua muoyo wabu bua kutekela Mukelenge anu tshikondo tshia butekete bu mudi bakuabu ; bakanji kudifila « **ku mpala...** » Kabakabanga ku mudimu wa kukuatshisha bansantao nansha, bakanji kudifila kudi **Mukelenge**. Kudifila eku kua kumudilu bu dipa, kuakalupula makuabu mapo onso. Mapa aa kabidi akadi amueneka kudi bapostolo, bualu bua aba bakadi biabu bena mudimu ba **Mukelenge**. Buakadi bualu bukole kudi bena Makedonia aba anyi ? Kutangila ! « bunene bua **disanka** diabu » buakadi mua kulonda « **diteta** dinene dia dikenga » ne « bupele buabu bunene » mua kukudimuka mu « **bubanshi** bua kufila kuabu kua bintu » (mv. 2). Tshitudi tuetu tumona ne tubikila bu bushitu, buobo bakadi batshibikila ne **ngasa** (mv. 4).

Nzambi atambe kutupesha didifila dia disanka edi kudi Mukelenge wetu, yeye utudi ne diakalengele dia kumuksuatshila mudimu, patudi tukuatshila bantu bandi !

2 Kolinto 8. 9-24

Dinanga dia bena Makedonia diakadi tshinyi ku luseke lua tshilejelu tshinene tshia « Mukelenge wetu Yesu Kilisto » ? Kabakasungula nkayabu bupele butambe bunene anyi (mv. 2). Kadi Yeye « **Mupianyi wa bintu bionso** » (Ebel. 1. 2) wakasua bua **kudivuisha mupele** ku matumbi ende a mu diulu, kuledibua mu tshidilu tshia nyama, kuikala « **Mupele** » pa buloba apa, bu muntu wakadi kayi ne muaba wa kutekela mutu wende (mv. 9 ; Mis. 40. 17 ; 41. 1 ; Luka 9. 58). Bionso ebi, mbua bualu kayi ? **Bua kutuvuisha babanshi** ba matumbi amue aa ne kutuenza **bapianyi popamue nende**. Bualu kayi busokoka bua ngasa !

Bena Kolinto kabakateka mu kabujima kuonso disua diabu dia disanka dia kukuatshisha Nsangilu ya kaba kamue. Mupostolo udi ubafundila bua kubalesha ne **dijinga** dia kukuatshisha diakadi bualu buimpe, kadi **kuenza** kuakadi bualu butambe buimpe kabidi. Misangu yonso bikale bia kanyinganyinga, meshi etu mimpe atudi tuela, adi ashala anu menji mu lupepele : patuela meshi misangu mikuabu bua kupesha muntu Mukanda wa Nzambi (Bible), nansha kukumbula muanetu kampanda udi usama, bua kukumbasha nansha mudimu mukese kampanda udi umueneka... Nzambi udi ulongolola ku mpala kuetu midimu mimpe (Efes. 2. 10). Kadi tudi ne dijinga kudiye dia **kusua** ne dia **kuenza** (mv. 11, 12). Anu yeye nkayende ke udi ukumbasha malu aa onso abidi munda muetu bilondeshele disua diandi dimpe (Fil. 2. 13), kadi ntanta udi pankatshi pa mudimu wa mu muoyo ne wa kuolola kua tshianza, udi ufuma ku ditanasha dietu. Dijinga dia Paulo diakadi dia kudilama ke anu ku diba, kadi kabidi ku **tshimuenenu tshionso tshia bubi** ku mpala kua bantu.

2 Kolinto 9. 1-15

Bua kubenga kuangata kanyinganyinga ka patupu dituku dia kunowa, « tumiamine ntete » (tukune) ne budisuale mu tshikondo etshia tshia dimiamina (mv. 6 ; Luka 6. 38 ; Dutel. 15. 10). Tshidi Nzambi uteka ku meshi etu bua kuenza, tutshienze, ne tutshienze ne **disanka**. Bualu bua tshitudi tudilamina tuetu nkayetu katshiakutuvuisha babanshi nansha, ne tshitudi tufila katshia kutuvuisha bapele nansha kakese (Nsum. 28. 27). Ngasa wa Nzambi « **misangu yonso**, neatukumbanyine mu malu **onso...** ke mu bionso bitudi bitusankisha, kadi mu **bionso bidi bitukumbanyina** » (mv. 8).

Mvesa wa 11-14 idi ituvuluisha ne kupa kua bungi kudi kakui kukeba makasa anyi dipingashila, kupa kua mushindu eu kudi kuenzesha masakidila kudi badi bakuatshishibue kudi Nzambi ne milombo bua bualu bua badi bafila. Ku lukonko lutuakadi mua kumona bu luapatupu ku bualu bua kukuatshisha bantu ne bintu bitudi nabi, mupostolo udi mumanye mua kuambula mitshima yetu tô ne ku malu adi matambe kuikala ne butumbi : kudipuekesha kua Mukelenge (shap. 8. 9) **dipa ditambe dia mushinga mukole** dia Nzambi (mv. 15). Tutambe kudienzesha bua kupitshisha bienzedi bietu bikese bidi bibaka muoyo wetu wa matuku onso mu mayisha malelela a disanka dinene dia ditabusha dietu. Tshiaakudia tshikese, dikumbulangana dia mu meku, diambuluisha dipeta anyi difila ne dinanga dia buana buetu, bionso ebi bidi bitupesha tshikondo tshimpe tshia tuetu kusakidila kudi Nzambi ne kutamba kuela meshi a dipa ditambe buimpe ne bunene : edi didi Nzambi wa dinanga muenzele ba pa buloba mu dibatumina dia Muan'andi (mv. 15 ; Yone 3. 16).

2 Kolinto 10. 1-18

Paulo kakapangadika musangu umue bua kuya kudi bena Kolinto ne « mulangala » bua kuya kunyoka bubi (shap. 10. 2 ; 1 Kol. 4. 21). Wakajinga ku mpala kubafundila ne kuindila tshipeta tshia ku mukanda wende. Kadi bakuabu bakabuelela mu lutulu luandi ne mu kupanga kuandi kua kuikala munkatshi muabu buakupetula mudimu wandi. Kalolo, lutulu ne buimpe bia buena kilisto biakadi Paulo ulesha (mv. 7), biakadi tshienra bualu tshia kumupetulabu. Bualu bua muntu yonso wa mubidi udi wanyisha anu tshintu tshidi ne butumbi ; udi utangila « ku bintu bidi ku mesu ». Kutangila bintu bia biluili bia disalayi dia Yesu Kilisto, kabiena bia mubidi (mv. 4). Efeso shap. 6 mv. wa 10... udi ubitela. Tuvuluke mushindu kayi Gideona, Shimishona, Yotana, Davidi, Ezekias... tubatele nansha buobu tshianana, wakangatabu butshimunyi bua nvita. Katudingibu ku ngikadilu ya bu muntu, bu mudi dimanya dia diakula ne bulengele bua mubidi. Tulonde tshidi Dî dia Nzambi diamba, katutangidi butumbi bua udi wamba dî, nansha bituikala tuakapeta dikuatshisha dimpe kudiye.

Bantu badi baditangila mu buobu nkayabu, ne baditambisha, mu bualu ebu badi balua bantu badi bapange meshi (mv. 12). Tuetu bena kuitabusha, tudi anu ne tshileshelu tshipuangane bua luendu luetu ne mudimu wetu : Yesu ! Kumutangila anu yeye, kudi kutulama mu kudipuekesha !

2 Kolinto 11. 1-15

Bapostolo ba mashimi badi basue kuangata muaba wa Paulo mu mitshima ya bena Kolinto. Yeye eu udi udimonona mufikishibue bua kuakula buende nkayende, ne udi ubikila bualu ebu bu « bupote buandi ». Kadi ke bua kulomba ku **kipatshila** dimunanga kudi bena kuitabusha (tangila ku shap. 12. 15). Wakadi ne **mukau bua bualu bua Kilisto** ne udi ulomba ne bukole buonso dinanga diabu bua Mubaki umuepele wa ekelesia.

Bena Kolinto bakadi mu njiwu ya kuteya ntema yabu ku « lumu luimpe lukuabu lushilangane ». Kabakadi bantu ba nyuma bu bena efeso nansha « bakateta bakadi badiamba ne tudi bapostolo, kadi kabayi bapostolo » bakabasangana ne badi bena **dishima** (Buak. 2. 2). Bena kilisto ba bungi badi ne njiwu imue bu bena Kolinto, mu ndondo bualu bua badi basangana buena kilisto bulelela bubalomba bia bungi bia kukumbasha. Kadi lumu luimpe ludi lutumbisha muntu ne lupesha mubidi tshitupa tshinene mu ntendelelu, ke ludibu bananga

Kunyima kua bena mudimu aba ba dishima, mupostolo udi wela patoke mukelenge wabu **Satana**. Bikondo bikuabu wakadi muanjelo (mukeloba) wa butumbi (Yehez. 28. 12...), yeye eu udi mumanye mua kuvuala kabidi tshimuenenu etshi bua kumona mua kuteta bantu ne budimu buandi bu mua kapambuisskiye Eva (mv. 3, 14). Udi mutambe kuikala mubi padiye ulua kutudi bu **Nyoka** wa budimu, kupita padiye bu **Nyama wa Ntambue** udi ukungula udi 1 Pet. 5. 8 wakula. Netutshinguluje budimu buandi, anu patuashala balamate ku Dî dia Mukelenge.

2 Kolinto 11. 16-33

Diluanganyisha dia mudimu wa **Paulo**, didi kudi Nyuma Muimpe mushindu wa ye ye kutupesha dimanya dimpe dia makenga ne ntatu yandi. Eyo, wakadi muena mudimu wa Kilisto, ne udi mua kufila bimanyishilu bilondangane : mulongo mule wa **makenga** matantamena bua lumu luimpe. Mvesa ei 23-28, 31, 32 idi ituambila tshienya bualu tshia tshiakadiye ubikila mu shap. 4. 17 diende « **dikenga dikese** dia tshitupa tshipi » ! Kadi bubunji kayi bua kudi Nzambi buakadi bumukankamika bua kutantamena « malu aa a pa buawu » ? « bushitu bua butumbi bua tshiedelele » buakadi misangu yonso ku mpala kua meshi andi : Kilisto mutumbishe, difutu diende dia tshiedelele.

Tulame bualu busokoka ebu : patuatamba **kuikala batangile kudi Mukelenge**, netushale ne bikondo bikese bua kuela meshi ku makenga etu makese – ne wowo adi tshinyi ku luseke lua makenga makole a mupostolo ? Eyo, biatamba dinanga diandi kuikala ne bushitu mu tshipiminu tshia mutshima wetu, malu a tshikondo etshi neikale ne mushinga mukese ne kâkututonda nansha. Pa dib'adi, ku dituku ku dituku, kakuakuikala « bualu buatunemena bushitu buabu » misangu yonso : « dinanga dia bushitu bua ntatu ya bena ekelesia bonso » (mv. 28). Didi ditamba kudilesha ku mpala ku ditendelela bua bualu buabu. Mukelenge atambe kutupesha dinanga bualu bua ekelesia wende munanga ne dia tshitupa tshionso tshia bitupa bia mubidi wandi !

2 Kolinto 12. 1-10

Muntu udi mu Kilisto udi eu ukadi mumane kushipa mubidi ne milowa yau, mubid kautshieno kabidi umulombola nansha (Lom. 8. 1, 2). Udi « tshifukibua tshipiatshipia » (shap. 5. 17). Muaba wende ku mpala kua Nzambi udi eu udi nau Kilisto nkayende, ne udi nau udi mumane kuwangata **ku ditabuja** mu diulu. Paulo ye ye wakadipeta muambudibue mu **bulelela** mu nyuma tshikondo tshidiye kayi mua kupua muoyo. Ne tshiakamonaye ntshinyi mu mparadizu ? Kilisto mubishibue ne mutumbishibue. Tshiakumvuaye ntshinyi ? Muakulu wa mu diulu udibu kabayi bamanye mua kukudimuna mu miakulu ya bantu (mv. 4). Diakalengele kayi dia pa buadi ! Kadi bualu ebu bumuepele buakadi mua kufikisha matuku makuabu kunyima njiwu milelela kudi mupostolo. Bua kumulama bua ye ye **kadirambishi, bakamutekela** « dieba mu mubidi wandi » : misangui mikuabu tshilema tshia mubidi tshinene, tshiakadi tsituma bua apetudibue mu buyishi buandi (shap. 10. 1, 10 ; Galat. 4. 14). Wakalomba ne Mukelenge ngumushile bualu ebu, mudimu wanyi newikale ne lutatu bua bualu buatshi...

« **Ngasa wanyi udi ukukumbena** » ke diandamuna dia Mukelenge kudiye. Bishilangane ne tshimuenenu tshia ku mesu, dieba edi, diakadi **difumina kudi ngasa eu**. Dieba edi, bu mulunda wandi wa mu nshila wakadi umutonda, kadiakadi dikuata mudimu ne Paulo bua kuimanyika lutambishi lua mubidi, ne dikale bu mukuatshishianganyi nende mu mudimu wende anyi ? Eyo, kudi bena kuitabusha, bilema bia mubidi ne ntatu bidi bitambe buimpe. Bidi bienzesha **kutekeshia** muntu, bua **butumbi** bua Nzambi bumueneneke (mv. 9, 10 ; shap. 4. 7...).

2 Kolinto 12. 11-21

Kanyinganyinga kayi kudi mupostolo Paulo, bua kumona bulongolodi buonso buakadibu bela bua bualu buandi, **tubingila tuimpe ne bifufu** biakadibu bamuelela ! (mv. 14, 16 ; shap. 7. 2, 3 ; fuany. Bienz. 20. 33). Kutangila, kayi mua kubandibua mungikadilu wende, popamue ne bakuatshishanganyi nende ba mudimu, kakalekela bua kuenda « mu makasa amue » : aa a Kilisto ! (mv. 18).

Bikalayi udi wandamuna ku malu a bungi akamushiminyin'abo, ke bualu bua kudibingisha, kadi mbualu wakadi umonamu **didiunda** dia banangibue bandi ba mu Kolinto (mv. 19 ; 1 Kol. 14. 26 ndekelu). Bua bualu ebu, kubenga kua kuitabusha mudimu wa mupostolo, kuakadi bu kupidia kabidi bukokeshi bua Dî dia Nzambi diakadiye wamba. Mushindu kayi udi badi badiamba ne bena kilisto lelu badi bapidia tshitupa etshi tshia mei adi mafuma kudi Nzambi ne nangananga mikanda ya kafunda Paulo. Mv. 20, 21 idi itulesha bubi bua dilengulula ne dipetu dia mushindu eu.

Nunku mu shapita eu, « tudi tupeta ngikadilu wa butumbi bunene udi muena kilisto mua kuikala mutumbishibue... ne ngikadilu wa dikenga dikole udiye mua kukuluka... Dishilangana kayi pankatshi pa dibandishibua dia mu diulu edi disatu ne dipuekeshibua dibi dia mubidi ! Ne muena kilisto udi ukumbanyina bionso bibidi ! Ndilongesha kayi ne didimusha kayi kudi munsanto yonso... » mei a (J.N. Darby mu tshienya bualu tshia « Muntu mu Kilisto »).

2 Kolinto 13. 1-13

Mukanda wa kumudilu kudi bena Kolinto wakadi ne tshienwa bualu tshia **ekelesia**. Mukanda muibidi watuambidi bualu bua **mudimu** anyi mudimu wa buena kilisto. Tuasanganyimu, meshi, misengelelu, dipungi, ntatu ya mu meshi ne ya mubidi bia muena mudi wa **Mukelenge**. Paulo wakadi anu tshiamu tshia mudimu tshia **butekete**, kadi kakadi ukeba pa buloba apa tshitupa tshitambe buimpe, anu tshia Mukelenge wandi. Kutangila, Kilisto wakadi pa buloba apa mu kudipuekesha, wakapopedibua pa mutshi mutshiamakane mu butekete ; kadi udi ne muoyo katataka, mubishibue ku bukole bua Nzambi (mv. 4).

Bua kushikisha mukanda wandi, Paulo udi ulomba dilomba dia ndekelu kudi Nzambi bua bana babu bananga ba mu Kolinto. Dilomba edi didi ne bualu anu bumua : **dilengeshibua diabu** (ndekelu wa mv. 9). Kadi popamue, udi ubalomba ne : « **nulengeshibue** » (mv. 11). Bualu bua kulomba dikuatshisha dia Mukelenge, kakuena kupesha bua kukumbasha ne lukunukunu didiunda mu luendu luetu lua buena kilisto.

Udi ubambilila ne « nuikale ne disanka... – ubambilila kabidi ne – nusambibue ; nuikale ne meshi amue, nuikale ne ditalala... » (mv. 11). Muntu ne muntu wa kutudi, bana ban'anyibue ba Nzambi, amanye mua kuangata **bua bualu buandi nkayandi**, misengelelu ei ne kulabula mulayi udi mulamatshishaku. Eyo, ngasa wa Mukelenge Yesu Kilisto, ne dinanga dia Nzambi, ne buobumue bua Nyuma Muimpe, bikale netu buonso buetu (mv. 13) !